

Наръчник за управление на Програма „Образование“	Приложение 3.5.		Глава 3
	Таблица за отразяване на предложения и коментари по проекта на методология и критерии за подбор на операция		
	Вариант 1	Одобрено от: Ръководител на УО	юли 2023 г.

ТАБЛИЦА

за отразяване на предложения и коментари по проекта на методология и критерии за подбор на операции:

„Развитие на дуалната система на обучение в ПОО“ (подбор на проекти);
 „Ограмотяване на възрастни (подбор на проекти)“;
 „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (подбор на проекти)“;
 „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране чрез подхода BOMR)“;
 „Достъп на уязвими групи и непедagogически персонал до висше образование“

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
1	Асоциация на индустриалния капитал в България (постъпило по ел. поща на 31.10.2024	Уважаеми проф. Вайсилов, На първо място бих искала да благодаря за организираната от ИАПО обществена дискусия на 31.10.2024 г. по критериите за избор на операции, които ще се обсъдят в рамките на предстоящото заседание на Комитета за наблюдение. В качеството ми на член на КН на Програма „Образование“, и от името на АИКБ, бих искала		

¹ Попълва се само, когато УО е приел коментара.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
	г.)	да представя на Вашето внимание коментари по две от разглежданите операции, които споделих по време на дискусиата и доколкото коментарите са идентични. Операции „Ограмотяване на възрастни (чрез подбор)“ и „Развитие на дуалната система на обучение в ПОО (чрез подбор)“ са пряко насочени към пазара на труда, като целят да подпомогнат социалното включване и увеличат възможностите за професионална реализация на възрастни и ученици. 1. Социалните партньори са предвидени като асоциирани партньори и в двете операции., като това гарантира тяхното неучастие. Подобен подход често се използва по Програма „Образование“ и той по никакъв начин не подпомага за засилването на връзката между образованието и пазара на труда. На база на определените примерни дейности може да се посочи, че социалните партньори могат да участват пълноценно в дейности 1.4 и по двете операции чрез предоставяне на групови/индивидуални дейности за запознаване с професии; определяне на професионалните интереси на представителите на целевите групи и консултиране за самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия за адаптиране на пазара на труда или организиране на информационни кампании сред своите членове - насочени към популяризиране на дуалната система и предоставяне на кариерни консултации, за да се привлекат повече ученици и работодатели към участие в програмата. Тези дейности изискват човешки и времеви ресурс, който съответно при асоциирано партньорство остава за сметка на самите организации. Ако пък бъдем признати за пълноправни партньори, то винаги за нас е определян режим de minimis. Следва да се има предвид обаче, че социалните партньори играят важна роля в образователните политики като могат да предоставят специфична експертиза, която се дължи на качеството им на официално признати представителни организации на работодателите и на работниците и служителите на	1. Приема се частично. Социалните партньори по двете операции се посочват и като допустими партньори, наред с това, че са допустими асоциирани партньори. Както е посочено в проекта на МКПО, приложимият режим на държавни помощи ще бъде описан и обоснован в Условието за кандидатстване по процедурата, които се съгласуват с МФ.	1. В образа на Методология и критерии за подбор на операции „Ограмотяване на възрастни (чрез подбор)“ и „Развитие на дуалната системна на обучение в ПОО (чрез подбор)“ е добавено, че <i>национално признатите организации на работниците и на работодателите са допустими партньори.</i> Отразено в секции „Допустими бенефициенти“ и „Изисквания за бенефициентите“. В Критериите за оценка на проектно предложение и по двете операции са отразени изискванията за социалните партньори.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		национално равнище. Ние имаме различен статут от останалите НПО и освен това сме конкретен брой организации, които не застрашават конкуренцията на пазара нито на национално, нито на европейско ниво. Считаме, че можем да бъдем включени в настоящите операции на основата на обективни критерии и прозрачна процедура, която ще осигури справедливо участие на социалните партньори е доказани постижения и направени разработки в полза на обществените интереси. Социалните партньори, са единствените в България, които са разработили унифицирани профили на дигиталните умения по търсени професии и специалности на пазара на труда, както и модели за повишаване на привлекателността на професиите, като по този начин, могат да окажат значителен принос за правилно насочване на възрастните. Тези профили представляват стратегически инструмент за оценка на нуждите от дигитални компетенции и за прилагане на целенасочени програми за развитие на дигитални умения в училищата. В този смисъл освобождаването на социалните партньори от задълженията за държавна помощ би подпомогнало внедряването на иновативни образователни инициативи, насочени към развиване на ключови дигитални умения и компетенции. Въвеждането на профили за дигитални умения в учебните програми може да послужи като отговор на нарастващите изисквания на дигиталната икономика и пазара на труда. Социалните партньори с експертиза в тази област могат да помогнат за бързото адаптиране на учебните програми и за насочването им към реални практически умения, които отговарят на нуждите на бизнеса и икономиката. Освобождаването от държавна помощ ще гарантира възможност за гъвкаво прилагане на знанията и уменията им в подкрепа на националните образователни цели. Следва да се има предвид, че по Програма „Развитие на човешките ресурси“ има установена практика, при която токова освобождаване е прието на Министерство на финансите. Въпросът		

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		е поставян многократно пред Управляващия орган на програма „Образование“, но все още липсва намерено решение, въпреки готовността ни да съдействаме. 2. Частните училища са допустими кандидати по тази процедура, като предлагаме да се разгледа възможността те да бъдат освободени от държавна помощ, доколкото образованието е услуга от общ икономически интерес. Частните училища допринасят значително за разнообразието и качеството на образователната система, като предлагат уникални програми и подходи за обучение, които допълват държавните инициативи. Признаваме необходимостта от определени ограничения и регулации, но считаме, че като доставчици на услуги, които удовлетворяват потребностите на широки обществени групи, частните училища следва да имат възможност да изпълняват своята мисия без риска от санкции, свързани с неправомерна държавна помощ. АИКБ има готовност да съдейства за създаването на подходяща регулаторна рамка, която да позволи на частните училища да работят в условия на прозрачност и предвидимост, като същевременно запазят правото си да предоставят качествени образователни услуги без допълнителни бюрократични ограничения и рискове, свързани с държавната помощ. Тази рамка ще позволи на частните училища да изпълняват важна роля в допълването на националната образователна система и ще спомогне за подобряване на достъпа до разнообразно и качествено образование за всички граждани.	2. Приема се за сведение. Както е посочено в проекта на МКПО, приложимият режим на държавни помощи ще бъде описан и обоснован в Условието за кандидатстване по процедурата.	2. НП.
2	Ноу-хау център за алтернативни грижи за деца, Нов български университет (постъпило по ел. поща на 31.10.2024)	Уважаеми дами и господа, От името на Ноу-хау център за алтернативни грижи за деца, Нов български университет/НБУ/ бихме искали да поздравим Управляващият орган на Програма „Образование“ 2021-2027 г. за инициативата да проведе онлайн общественото обсъждане на	Приема се за сведение. По операция „Достъп на уязвими групи до висше образование“, която е по Приоритет 3. Връзка на образованието с пазара на труда на ПО, висшите	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
	г., 383/01.11.2024) вх.№94-	проектите на Методологии и критерии за подбор на 5 –те операции по Приоритет ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ на ПО. Благодарим за предоставената възможност да се включим в процеса на съгласуване на критериите за подбор в този ранен етап, което позволява реалното участие на гражданското общество и възможност за демократично изработване на релевантни на средата критерии, гарантиращи максимално въздействие за целевите групи на програмата. Предоставяме обща препоръка към 5-те обсъждани операции, която беше споделена на он-лайн срещата и подкрепена от другите представители на висши училища, участници в дискусията: Препоръчваме да се разгледа възможността висшите училища /ВУ/ да бъдат включени като допустими кандидати/партньори и в 5-те дискутирани операции, като се обмисли задължителното изискването за регистрация на съответния бенефициент/партньор на територията на предоставяне на образователните дейности. Аргументите в полза на препоръката са следните: Висшите училища в страната са институции, които предоставят не само образователни услуги. В структурата на НБУ съществуват учебно -практически и изследователски звена /УПИЗ/ развили капацитет в сферата на изследванията на социални процеси и потребности на специфични целеви групи, извършване на мониторинг и оценки на проекти, програми и процеси, оценки на	училища са допустими партньори. За останалите четири операции, представени в рамките на общественото обсъждане, висшите училища не са сред допустимите кандидати, партньори, т.к тези операции са с обхват предучилищното/училищното образование.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		въздействието . Тези звена развиват знания и умения за мултисекторна работа, работа за преодоляване на негативни обществени нагласи, работа с деца и семейства от уязвими групи. В практическата и приложна работа на тези структури са включени програми за развитие на общности, менторство, различни аспекти на социалната работа и помагащите професии. Много от тези практики и модели са апробирани в реални условия и са доказали своята ефективност. В хода на тези развития НБУ е създал редица партньорства с други местни образователни институции, училища и детски градини, които партньорства могат да бъдат надградени чрез разработване и изпълнение на бъдещи проектни предложения. В този смисъл, висшите училища не следва да се разглеждат като институции, които могат да участват само като подизпълнители на образователните компоненти на отделни проектни предложения, а като пълноправен партньор, който може да предостави своята експертиза и ноу-хау на всеки един етап от разработването и изпълнението на проектните предложения. С уважение, Екип на НХЦ, НБУ		
3	Община Пловдив, дирекция „Бизнес развитие и европейски политики“ (постъпило по ел. поща на 01.11.2024 г. вх.№10020334/01.1	УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА, В описанията на четири от петте операции на Програма „Образование“ 2021-2027 г., които са предмет на настоящото обществено обсъждане, е посочено, че разпределението на техния финансов ресурс между различните региони на страната е съобразено с поет ангажимент в Споразумението за партньорство на Р. България с Европейската комисия за периода 2021 – 2027 г., а	Приема се частично. И за трите цитирани операции е актуализиран текстът относно поетия ангажимент в Споразумението за партньорство на Република България за програмен период 2021-2027 г. 50% от	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
	1.224 г.)	именно - 50% от интервенциите да са насочени към Северна България. В тази връзка, бихме искали да цитираме точния текст в Споразумението, който гласи: „България се ангажира да разпредели 50% от общото европейско финансиране (без средствата за техническа помощ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица) за всички по-слабо развити региони на страната по ЕФРР, ЕСФ + и КФ за трите региона в Северна България – Северозападен, Северен-централен и Североизточен райони за планиране.“ (стр. 102, Глава 10. Интегриран подход за справяне с демографските предизвикателства и/или специфичните нужди на регионите и районите (когато е целесъобразно). Както се вижда от приложения цитат, ангажиментът на България за разпределението на 50% от ресурса за Северна България касае общото европейско финансиране по ЕФРР, ЕСФ + и КФ. Следователно, България не се е ангажирала с разпределение на точно 50% от ресурса за всяка конкретна процедура за финансиране без оглед на конкретните специфики на проблемите, които тя се стреми да разреши. Бихме искали да подчертаем, че три от пет операции („Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията“, „Ограмотяване на възрастни“ и „Достъп на уязвими групи и непедагогически персонал до висше образование“) са насочени към разрешаване на конкретни проблеми на образователната интеграция и интеграцията в пазара на труда на представители на	общото европейско финансиране за всички по-слабо развити региони на страната по ЕФРР, ЕСФ+ и КФ да се разпределят за трите региона в Северна България. Предложението за промяна във финансовото разпределение по компоненти не се приема. Бюджетите по компоненти са съобразени с поетия ангажимент в Споразумението за партньорство за периода 2021-2027 г. В допълнение, както е посочено в МКПО, Управляващият орган на ПО 2021-2027 си запазва правото да направи промени в посочените средства, вкл. между компоненти, при необходимост, както и си запазва правото да не предостави изцяло посочената по-горе сума, в случай че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		уязвими групи, сред които ромите са значително мнозинство. Именно в Южна България живеят най-голям брой сегрегирани ромски общности, които са с най-ниско образование и най-високи нива на безработица. Ето защо не е логично най-големите и най-нуждаещите се ромски общности в страната да получат по-малък ресурс по процедури, чиято цел е именно интеграцията на хората, които са най-застрашени от социално изключване. В тази връзка, процентното разпределение на общото европейско финансиране между регионите не следва да се прилага механично, а трябва да е съобразено със спецификите на конкретните операции и проблемите, които те се опитват да разрешат. Разпределението на финансовия ресурс по операции като „Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията“, „Ограмотяване на възрастни“ и „Достъп на уязвими групи и непедagogически персонал до висше образование“ би следвало да е съобразено с реалното регионално разпределение и реалните проблеми на целевите групи, към които са насочени тези операции. С уважение, екип на Община Пловдив		
4	ЦМЕДТ АМАЛИПЕ (постъпило по ел. поща на 04.11.2024 г., вх.№16-57/05.11.2024 г.)	Комплексни програми на общинско ниво за десегрегация на училищата, превенция на вторичната сегрегация и против дискриминацията (чрез подбор). Предложената операция отразява изключително важна потребност за българското образование, а именно – преодоляване на съществуващата сегрегация и превенция на вторичната сегрегация.		

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		Операцията е добре разписана, като може и следва да бъде подобрена в следните насоки: 1. Поле „Допустими дейности“, Дейност 4 да бъде допълнено с под дейност „Въвеждане на интеркултурно образование, формиране на толерантност и запазване на културната идентичност“: Посочената под дейност е важна част от цялостния процес за десегрегация, тъй като интеркултурното образование е педагогическата основа за десегрегация. То не се свежда само до подготовка и въвеждане на адаптирани учебни материали и помагала за ученици, чийто майчин език е различен от българския език. Интеркултурното образование е насочено към ученици, родители от всички етноси. В допълнение към предложената поддейност „Въвеждане на интеркултурно образование...“ може да се добави организиране на тематични дни и работилници в училищата, които да ангажират родителите и по-широката общност. Те могат да включват представяне на културните особености на различни етнически групи чрез изкуства, музика и традиции, насърчавайки взаимното уважение. 2. Поле „допустими дейности“ да бъде допълнено с нова Дейност 5 „Общински и между общински дейности за десегрегация“: Политиките за десегрегация и превенция на вторичната сегрегация са преди всичко общински политики, които могат да бъдат постигнати с дейности на общинско ниво, обхващащи различни училища на територията на съответната община. Предлагаме тази дейност да съдържа под дейности, включително „Вътрешно градски транспорт за участващи в процеса на десегрегация“. Това следва да е специфична под дейност, а не само като част от непреките разходи. МОН не подсигурият вътрешно градски транспорт за учениците, включени в процеса на десегрегация и практиката от изпълнението на НП „Подкрепя на общините за десегрегация“ (координирана от ЦОИДУЕМ) показва,	1. Приема се частично. Дейности за интеркултурно образование са включени в операция „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ и подкрепя процеса на десегрегация. В тази връзка, подобни дейности не се включват в настоящата операция с оглед демаркация. Предложението за тематични дни и работилници е отразено. 2. Приема се частично. - <u>Добавянето на отделна дейност „Общински и междуобщински дейности за десегрегация“</u> не се предвижда, т.к. няма ограничение училищата да са само от една община, т.е. всяка дейност може да се осъществява в една или повече общини в рамките на един компонент. - Отделна поддейност за	1. В образа на МКПО, в Дейност 1. в трето тире е добавен в курсив текстът <i>тематични дни</i>. В дейност 4 в първо тире е добавен в курсив текстът <i>работилници</i>. 2. В Аргументацията към проекта на МКПО се пояснява, че в рамките на „Други преки и непреки разходи“ се допуска и вътрешноградски транспорт. Добавен е текст, че за наетите в общини и училища образователни медиатори са допустими разходи за възнаграждения, независимо дали училището е с концентрация или без

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		че именно тази дейност предизвиква най-голям интерес от общините. Друга под-дейност към тази нова дейност 5 следва да бъде „Наемане на образователни медиатори, обслужващи процеса на десегрегация на общинско ниво“: понастоящем Наредбата за финансирането предполага наемането на медиатори в училища и ДГ с концентрация на уязвими групи. Необходимо е образователни медиатори, които подпомагат процеса на десегрегация, да бъдат наети към съответната община или към училища без концентрация на уязвими групи. Практиката от изпълнението на НП „Подкрепа на общините за десегрегация“ (координирана от ЦОИДУЕМ) показва, че това също е дейност, към която общините проявяват голям интерес. Други под-дейности могат да бъдат „допълнителна социална подкрепа, предоставяне на учебни пособия и помагала“, „кампании сред родители от малцинствата и мнозинството за подкрепа на десегрегацията“ и други. 3. Поле „допустими асоциирани партньори“ да бъде допълнено с ЦОИДУЕМ: Понастоящем координира НП „Подкрепа на общините за десегрегация“, както и финансира малки общински и училищни проекти за десегрегация и превенция на десегрегацията. Центърът има натрупана експертиза, която следва да бъде използвана. 4. Поле „Изисквания към бенефициентите“, да бъде променен настоящият текст „Във всяко проектно предложение следва да участват най малко две училища, където ще се осъществяват дейностите, от които поне едно училище с висока концентрация на уязвими групи¹³ (група 4 и група 5 от Приложение ба на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование) и поне едно училище с по-ниска концентрация (1-3 група от Приложение ба на Наредбата) или без концентрация на уязвими групи“. Предлагаме за нуждите на	<u>вътрешноградски транспорт</u> не се предвижда, т.к в рамките на „Други преки и <i>непреки разходи</i>“ са допустими разходи за транспорт, в т.ч. и за вътрешноградски. В тази връзка, в Аргументацията към МКПО се пояснява, че са допустими и разходи за вътрешноградски транспорт. -<u>Наемането на образователни медиатори</u> като отделна поддейност не се предвижда. Допустими са разходи за възнаграждения за образователни медиатори, наети в общини или училища, без ограничение дали са с концентрация или без концентрация на уязвими групи съгласно Приложение ба от Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. В тази връзка, Аргументацията към МКПО се допълва с пояснителен текст. - <u>Предоставянето учебни пособия и помагала</u> като	концентрация на уязвими групи съгласно Приложение ба от Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. В Аргументацията в текста, изброяващ Другите преки и непреки разходи е добавено и „помагала“. В образаца на МКПО, в Дейност 1, първо тире е допълнен текст за информационни кампании/събития с <i>участието на лица от маргинализирани, така и от немаргинализирани групи.</i>

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		операцията училищата да бъдат разделени в три групи: с висока концентрация (група 4,5), с ниска концентрация (групи 1,2,3) и без концентрация на уязвими групи. Предлагаме операцията да допуска проекти с участието на училища с ниска концентрация и училища без концентрация на уязвими групи. Това е необходимо тъй като в много общини, в които се наблюдава протичащ процес на вторична сегрегация, все още няма училища с висока концентрация, а само училища без концентрация и с ниска концентрация. Много важно е да не бъде позволено постепенното превръщане на училищата с ниска концентрация в училища в 4 и 5 група.	отделна поддейност не се предвижда. В рамките на <i>Други преки и непреки разходи</i> са допустими разходи за образователни пособия. В тази връзка, Аргументацията към МКПО се допълва с пояснителен текст, че са допустими и <i>помагала</i>. - <u>Кампании сред родители от малцинствата и мнозинството</u> за подкрепа на десегрегацията са допустими в рамките на дейност 1, където текстът е редактиран. 3. Не се приема. Не се предвижда ЦОИДУЕМ да бъде допустим асоцииран партньор с оглед функциите и дейностите му като орган, който разработва, изпълнява и финансира програми и проекти на национално ниво. Настоящата операция е насочена към десегрегация на общинско и училищно ниво. 4. Не се приема. Училищата и сега условно са в три групи: с висока концентрация на уязвими	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
			групи (4 и 5 група), с ниска концентрация (1, 2 и 3 група) и без концентрация. Обработени данни на МОН за 2024 г. показват че 62,42% от всички училища са с висока концентрация на уязвими групи (т.е. са от 4 и 5 група), които следва да са фокусът на настоящата операция.	
5	ЦМЕДТ АМАЛИПЕ (постъпило по ел. поща на 04.11.2024 г., вх.№16-57/05.11.2024 г.)	Достъп на уязвими групи и непедагогически персонал до висше образование 1. Операцията да бъде насочена не само към учениците, които завършват 12 клас и студентите в първи курс, но и към студенти в по-високи курсове в университетското образование. Нашият опит сочи, че отпадането във висшето образование е проблем не само в първи курс, но и в последващите години. Много от студентите, които успешно преминават първите години в университет, отпадат след това поради материални причини. Затова е резонно да бъде предвидена възможност и студенти в други курсове да получат материална подкрепа за заплащане на семестриални такси, настаняване, учебни помагала. 2. Поле „допустими дейности“ да бъде допълнено с нова дейност „Кампании в общността за насърчаване на обучението в университет“: Въпреки че предложената Дейност 1 съдържа и работа с родители, към този момент тя се отнася към родителите на идентифицираните средношколци. Това не е достатъчно. Важно е да се има в предвид, че в ромска общност влияние има и разширеното семейство, както и цялата местна общност. Затова е	1. Приема се. Към целевите групи са добавени и студенти втори курс на обучение за придобиване на висшето образование с оглед осигуряване на условия за устойчивост. 2. Приема се частично. В дейност 1 е добавен текст „При работата с целевите групи могат да участват и родители на ученици от уязвими групи от други образователни етапи, както и представители на	1. В образца на МКПО: в секция „Допустими дейности“ в дейност 3 е добавен относимият за целта текст за студенти втори курс; в секция „Допустими целеви групи“ са добавени студенти втори курс, както и в таблиците за АСД и ТФО, където е приложимо. 2. В проекта на МКПО, в секция „Допустими дейности“ в дейност 1 е добавен относимият за целта текст, вкл. и в Аргументацията на операцията.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		добре операцията да съдържа специална дейност, насочена към кампании в местната общност. Тази дейност може да бъде изпълнявана от НПО, работещи в общността. 3. Приветстваме включването на дейност 4. Тя отговаря на желанието на множество медиатори, които опитват да получат висше образование. Предлагаме дейността да включва не само медиатори, които работят в училища и общини, но и в детски градини.	<i>местната общност, с оглед популяризиране ползите от завършването на средно и висше образование.“</i> 3. Приема се. В дейност 4 текстът е редактиран, като са предвидени и образователни медиатори от детски градини.	3. В проекта на МКПО: в секция „Допустими дейности“ текстът за дейност 4 е редактиран, вкл. и в Аргументацията на операцията.
6.	МОН (получено по ел.поща на 04.11.2024, вх. №02-311/05.11.2024 г.)	УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА, Във връзка с обществено обсъждане на проекти на Методологии и критерии за подбор на 5 операции, които ще се реализират чрез процедури за подбор на проектни предложения предоставям предложенията на дирекция „Приобщаващо образование“, Министерство на образованието и науката по следните два проекта: I. Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подхода BOMP) Целева група Предложение: Като целевата група да се включат освен деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и деца и ученици с предоставена временна закрила (Украйна) и мигранти. - деца/ученици, търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти Дейност 1.Подкрепа на деца и ученици Предложение: Като поддейност към дейност 1 да се включат и допълнителни обучения по български език за деца и ученици, търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти - посочено е: по БЕЛ за деца и ученици, чийто майчин език не е	I. Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подхода BOMP) 1. Приема се. Целевата група се допълва с търсещи или получили <i>временна закрила и мигранти.</i>	1. В проекта на МКПО в секция „Допустими целеви групи“ текстът е редактиран както следва: „Деца и ученици от уязвими/маргинализирани групи като роми, деца и ученици търсещи или получили <i>временна</i> и международна закрила <i>и мигранти</i>,....“.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		български, но при изписване, че обучението е насочено към търсещи или получили закрила - ще бъде ясно разграничено, тъй като методиката на преподаване е различна. Аргументация: От началото на учебната 2024/2025 г. в детските градини и в подготвителни групи в училищата на територията на Република България са записани 1274 деца, а в училищата - 4796 ученици с предоставена временна закрила. Броят на децата и учениците с предоставена временна закрила продължава устойчиво да нараства. Децата с международна закрила, записани в българската образователна система, са 22, а учениците - 233. След записване на децата и учениците, търсещи или получили закрила, в детските градини или училищата се осигурява допълнително обучение по български език като чужд по реда и при условията на Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език. Специфичното за това обучение е, че то протича едновременно с учебния процес за даден клас според учебния план на паралелката, в която е записан ученикът чужденец. Обучението цели, от една страна, учениците, влизащи за пръв път в училище, да добият начална представа за комуникативните възможности на българския език за употреба в ежедневието и чрез езика да се интегрират към новата за тях социална и културна среда, а от друга страна, учениците, продължаващи образованието си, да се адаптират към специфичните условия в българското училище. Предвидените часове са крайно недостатъчни за постигане на зададените цели. През септември, преди започване на учебна година, МОН с финансовата подкрепа на ВКБООН проведе обучения по български език за подготовка на ученици от начален етап в рамките на 60 учебни часа в ЦПЛР в градовете София, Пловдив, Бургас и Варна. МОН има утвърдена учебна програма по български език като чужд за търсещи или получили международна закрила и за мигранти в	2. Приема се. В Дейност 1 се посочва, че допълнителните обучения по БЕЛ са за деца и ученици, чийто майчин език не е българският, се пояснява „(вкл. обучения по български език като чужд език)“.	2. В проекта на МКПО в секция „Допустими дейности“ е добавен пояснителен текст. В Аргументацията на операцията е дадена необходимата за целта информация, която отразява различна методика на преподаване на БЕЛ като чужд език за различните представители на допустимите целеви групи, по утвърдена за целта учебна програма на МОН.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		задължителна училищна възраст, както и изготвени учебни помагала по български език за начален етап на ученици, търсещи или получили закрила и мигранти, ниво А1 и А2, за прогимназиален етап, ниво А2 и В1. Дейност 2: Подкрепа за учители и непедagoзи Предложение: Като поддейност към дейност 2 да се включат и обучения на педагогически специалисти за преподаване на български език на търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти. Аргументация: Учителят следва да прилага различни методи на преподаване с оглед спецификите на държавите на произход. II. Ограмотяване на възрастни Дейности Предложение: Да се обособи нова дейност 5: Обучения по български език за лица, търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти, съгласно Общата европейска езикова рамка. Аргументация: Изучаването на националния език е задължително условие по пътя на успешната интеграция на лицата, търсещи или получили закрила, в страната, където те са потърсили и намерили закрила. Пълноценният достъп до всички услуги, до образование, пазар на труда и всеки един аспект на социалното включване минават през необходимостта хората да умеят да разбират и общуват на съответния език. На практика гарантиран достъп до обучение по български език имат само децата, записани в училище, и търсещите закрила, настанени в центрове на ДАБ. За възрастните, получили международна или временна закрила, няма нито правно регламентирано обучение, нито е определена отговорна институция, която да го осигури. От тази година с постановление на Министерския съвет са утвърдени 400 места за пълен курс на обучение на български език	3. Приема се за сведение. В Дейност 2 за обученията на педагогическите специалисти няма ограничения на темите за работа в мултикултурна образователна среда – т.е. обучения на педагогически специалисти за преподаване на български език на търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти са допустими. II. Ограмотяване на възрастни 1. Не се приема. Съгласно текстовете за демаркация по ПО, подкрепата по ПО за лица, търсещи или получили международна закрила в случай, че са включени в образователната система, ще се допълва от интервенциите за тази целева група по Програмата по фонд „Убежище, миграция и интеграция“. В тази връзка,	3. В Аргументацията на операцията е добавен текст, че за педагогически специалисти са допустими различни видове тематични обучения, <i>вкл. за преподаване на български език на търсещи или получили временна или международна закрила и мигранти.</i>

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		на студенти в редовна форма в български държавни висши училища, предназначени за лицата с предоставена временна закрила. И основно изискване е владееене на български език. МОН има утвърдена учебна програма по български език като чужд за възрастни, търсещи или получили международна закрила.	обучения по български език като чужд език на лица, получили международна или временна закрила, които не са включени в системите на предучилищното и училищното образование, е извън обхвата на ПО.	
7	Асоциация Българска национална ЛИДЕР мрежа (вх.№ 1101-3/04.11.2024 г.)	Благодаря за предоставената възможност за участие в общественото обсъждане на проект на Методология и критерии за подбор на операция „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране чрез подхода BOMP)“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г. Представяме на Вашето внимание предложения и становища, обобщени от Асоциация Българска национална ЛИДЕР мрежа, на базата на получени от Местни инициативни групи такива. 1. Обща информация относно прилагане подхода BOMP през програмен период 2021 – 2027 г. Бихме искали да отбележим, че и в двата документа (файла) – част от проекта за обществено обсъждане, не са отразени в пълна степен принципите, залегнали в документа Концепция за реализиране на подхода BOMP през програмен период 2021 – 2027 г. (подписан от ръководителите на всички УО), представен по време на Комитета за наблюдение на СПРЗСР 2023-2027 г., а именно – на стр.2: „обявяване на <u>хоризонтални процедури (общии процедури за всички МИГ) с отделни лотове</u> за всяка МИГ...“. В представените документи за обществено обсъждане никъде не е записано, че ще има отделни лотове за всяка МИГ. Нещо повече, в документа Обосновка към методология и	1. Приема се. В МКПО са добавени пояснителни текстове относно отделни лотове/компоненти за всяка МИГ с одобрена стратегия за BOMP с допълващо финансиране от ПО, съгласно Концепция за реализиране на подхода BOMP през програмен период 2021 –	1. В проекта на МКПО в секция „Бюджет“ е дадено следното пояснения за процедурата чрез подбор на проектни предложения: „Съгласно Концепция за реализиране на подхода BOMP през програмен период 2021 – 2027 г. (подписан от ръководителите на всички УО на финансиращите подходи програми), представен по

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		критерии за подбор на операция „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подход BOMP)“, на стр.2: „В случай на остатъчен ресурс след втория краен срок, той ще бъде насочен за финансиране на резервни проектни предложения (при наличие на такива) в следната последователност: .... 1. Проектни предложения на територията на Северна България. 2. Проектни предложения на територията на Югоизточен и Южен централен район. 3. Проектни предложения на територията на Югозападен район.“ Според нас в този текст е налице разминаване с информацията, цитирана по-горе. В тази връзка се обръщаме към Вас с предложение да предвидите такава възможност за разпределяне на средствата чрез лотове за всяка МИГ, с цел да се постигне поне частично съответствие с принципите на подхода BOMP. 2. Относно проект на Методология и критерии за подбор на операция „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране чрез подхода BOMP)“ 2.1. Относно „Бюджет до (в лева)“ (стр.6) имаме следния въпрос: Планираното допълващо финансиране от Програма „Образование“ в размер на 35 187 498 лв. (от ЕСФ+ и	2027 г. (подписана от ръководителите на всички УО на финансиращите подходи програми и ЦКЗ). Добавени са/прецизирани са и текстове за финансиране на резервни проекти при остатъчен финансов ресурс. 2.1. Прието за сведение. Не е изразено становище/предложение. Не се	време на Комитета за наблюдение на СПРЗСР 2023-2027 г., ще бъде обявена хоризонтална обща процедура за всички МИГ, с отделни лотове/компоненти за всяка МИГ с одобрена стратегия за BOMP с допълващо финансиране от ПО за допустими бенефициенти само от територията на съответната МИГ“. Текст „за всеки лот на операцията“ е добавен на стр. 13-14 в Раздел „Критерии и методология за оценка на проектни предложения по процедура чрез подбор на проектни предложения „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подход BOMP)“. На стр. 15 е допълнен следният текст“ <i>При остатъчен ресурс по всеки лот/компонент и след втори срок на кандидатстване се пристъпва към финансиране на проектите предложения от резервния списък (при наличие на такъв) по съответния лот/компонент по двата срока на кандидатстване. В случай</i>

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		национално съфинансиране) ще бъде ли разпределен за „Регион в преход“ и за останалите „По-слабо развити региони“ ? 2.2. Относно „Допустими кандидати и партньори:“ По отношение на текста: „Допустими са кандидати и партньори само от територията на МИГ с одобрени стратегии за ВОМР с мерки за допълващо финансиране от ПО за дейности за образование.“ Имаме следния коментар и предложение: Този текст се разминава с информацията от УКАЗАНИЯ КЪМ МИГ ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ СТРАТЕГИИТЕ ЗА ВОМР В ЧАСТТА НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2027 Г., подраздел 4. Допустими получатели на помощта, където е посочено: „Изискването за седалище и адрес на управление не се прилага по отношение на община: 1. от селските райони, която има седалище в съответния областен град; 2. когато в обхвата на МИГ са включени населените места на общината, без града, център на общината, в строителните му граници; 3. когато в обхвата на стратегията за ВОМР е включена част от територията ѝ“ (например, община Тунджа и община Добричка са със седалище извън територията им). В тази връзка предлагаме да се прецизира текста относно допустимите кандидати и партньори, като се включи подобно уточнение / изключение, с оглед да се избегне лишаването на потенциални бенефициенти от тези територии.	предвижда бюджетът на операцията да бъде разпределен по категории региони, след като териториалното изпълнение на подхода ВОМР по операцията ще е в резултат на подбор на Стратегии за ВОМР на МИГ (на този етап такъв не е приключен) и допълващото финансиране ще се осигури само за допустими бенефициенти от териториите на МИГ с одобрени стратегии за това финансиране. 2.2. Приема се. За целта в МКПО са добавени текстове за изключения по отношение на общините.	че бюджетът по един лот/компонент не може бъде усвоен след финансиране на резервите и след втория срок на кандидатстване УО си запазва правото да насочи свободния ресурс от всички лотове към резервни проектни предложения (при наличие на такива) в следната последователност: 1. Проектни предложения на територията на Северна България; 2. Проектни предложения на територията на Югоизточен и Южен централен район; 3. Проектни предложения на територията на Югозападен район“. 2.2. В проекта на МКПО, в секция „Изисквания към бенефициентите“ и в Таблицата за оценка на АСД е добавен следният текст: Изискването за седалище и адрес на управление не се прилага по отношение на община: от селските райони, която има седалище в съответния областен град; когато в обхвата на МИГ са включени населените места на общината, без града, център

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		2.3. Относно „Минимален размер на помощта“ (стр.11) <i>Предлагаме минималния размер на помощта по операцията – 100 000 лв. – да бъде намален на 50 000 лв. Целта и обхватът на подхода ВОМР предполага финансиране на по-голям брой помалки като стойност проекти. Проект на стойност 100 000 лв. може да е труден за изпълнение, с оглед на осигуряване на финансов ресурс, от училище или детска градина в малко населено място.</i> 3. По отношение на КРИТЕРИИ И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА 3.1. По отношение на текста „След приключване на оценителен лист 1....“ (стр.15): „...като за финансиране се предлагат проектите по реда на класирането до достигане на общия размер на бюджета на съответния компонент на настоящата операция, определен в т. 7 от Условието за кандидатстване. В случай че бюджетът по един компонент не може бъде усвоен, УО си запазва правото да пренасочи свободния ресурс към друг компонент, за който не достига наличното финансиране.“ <i>Операцията „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подхода ВОМР)“ не предвижда компоненти и текстът на методологията следва коректно да отрази това.</i>	2.3. Приема се. Минималният размер на помощта за един проект се намалява на 50 000 лв. 3.1. Приема се. Текстовете са редактирани, както е посочено в т.1 по-горе от УО на ПО къде е отразен коментарът.	<i>на общината, в строителните му граници; когато в обхвата на стратегията за ВОМР е включена част от територията ѝ.</i> 2.3. В проекта на МКПО, в секция „Минимален размер на помощта“ сумата от 100 000 лв. се коригира на 50 000 лв. 3.1. Виж т.1 по-горе.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		3.2. Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта Точка 6 (стр.20) По отношение на изискването за допустимост: „За кандидата и партньорите не са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ. <i>Предлагаме да се допусне за общини да не се прилага изискването за липса на задължения, както досега беше допустимо такова изключение по ПРСР, тъй като общините обичайно имат текущи задължения и това ще възпрепятства възможността им да кандидатстват по тази мярка, или да се предвиди друга формулировка, която да е в съответствие със ЗУСЕФСУ, и в същото време да не лишава общините от възможността за кандидатстване по Програма Образование.</i> Оставам на Ваше разположение за допълнителна информация. Благодаря за отделеното време и внимание.	3.2. Приема се за сведение. Изискванията по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ се разписват в Условиата за кандидатстване по процедурата.	
8	МИГ Костенец – Долна баня (1103-453_04.11.2024 г.)	УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ/ГОСПОДА, Представяме коментари по проектите на Методология и критерии за подбор на операция „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подхода BOMP)“ Коментарите и предложенията ни изхождат от разбирането, че финансирането по подхода BOMP /LEADER, който е насочен към малки организации от селските общини, би следвало да става по облекчени процедури и да е с по-лесен достъп. 1. Предлагаме за проектите към МИГ да се премахне като		

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		задължителен (или да се преформулира) индикаторът за резултат: - SR11.2. Брой деца и ученици от уязвими групи с подобрени образователни резултати 1 година след участие в операцията. <i>Показателят измерва броя на децата и учениците от уязвими групи/маргинализирани групи като роми и други от изброените целеви групи, с подобрени образователни резултати след 1 година участие в дейности по операцията.</i> Считаме индикатора за труден за измерване и доказване, поставящ пречки за кандидатстване и отчитане. Индикаторът не кореспондира с целта на мярката, която не е подобряване на образователните резултати, а подобряване на достъпа до образование. <i>(Специфични цели:</i> - <i>подобряване на достъпа до качествено образование за намаляване на отпадащите от образование деца и ученици;</i> - <i>повишаване на качеството на предучилищното и училищното образование чрез подкрепа на развитието на специалистите в системата на предучилищното и училищното образование;</i> - <i>насърчаване на ефективното взаимодействие на училищната/ните и предучилищните общност/и, вкл. работа с родителите, ангажиране на местните заинтересовани страни</i>	1. Не се приема. Индикаторът за резултат е от одобрената ПО и заложените дейности за подхода BOMP. По операцията е задължително да се проследяват образователните резултати на децата и учениците от допустимите целеви групи. Измерване на постигнатите резултати в сферата на образованието е инструмент за предприемане на адекватни действия. Информация за отчитането на индикаторите се посочва в Насоките за кандидатстване.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		<i>с образователните институции).</i> Необходимо е разяснение в насоките за кандидатстване какво точно отчита този индикатор. Ако е повишаване на успеха на участниците как ще се измерва и кога ще се счита за изпълнен: повишаване на успеха по един, няколко или всички предмети, общ успех за срока или годината; на всички или на някои от участниците? Спрямо какъв предхождащ период следва да са подобрени образователните резултати. Какви са последиците от неспазване на индикатора за резултат и може ли последица от неизпълнението му да е връщане на получената помощ? Считаме, че тези въпроси трябва да са изяснени преди кандидатстването, защото могат да определят решението на конкретния кандидат дали да подаде проект или не, ако за него индикаторите се окажат непосилни за изпълнение или проследяване. На следващо място, считаме че има неяснота във формулировката на индикатора, а именно към кой момент следва да е налице подобряване на образователния резултат - след като е изминала една година от приключване на участието в дейности по операцията (съгласно наименованието му - 1 година <u>след участие в операцията</u>), или след като е изминала 1 година, през която лицето е участвало в дейностите по операцията (съгласно пояснението - <u>след 1 година участие</u> в дейности по операцията). Предлагаме индикаторът да бъде предвиден като опция/незадължителен и кандидатите, които желаят да го		

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		включват. 2. Считаме, че има неяснота относно индикаторите за изпълнение: • ЕЕС015 малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) <i>Показателят измерва броя на деца и ученици от маргинализирани групи като роми (лица, чийто майчин език не е български, вкл. мигранти, лица, търсеци или получили международна закрила) и на техните родители (поне по 1 родител), реално участващи в дейности по операцията. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало.</i> • SOI 1.4. Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа <i>Показателят измерва броя на подкрепените деца и ученици от уязвими групи, вкл. маргинализирани групи като роми, лица, чийто майчин език не е български вкл. мигранти, лица, търсеци или получили международна закрила и други от изброените целеви групи, участващи в дейности по операцията. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко дейности е участвало.</i> Каква е разликата в обхвата на двата индикатора, тъй като и двата включват „деца и ученици от маргинализирани групи като роми (лица, чийто майчин език не е български, вкл. мигранти, лица, търсеци или получили международна закрила...) като в единствено индикатор „Малцинства“ са включени и „родители“? Предлагаме да остане само един обобщен индикатор или да се	2. Приема се за сведение. Коментарът не съдържа предложение. Въпроси за разяснения по Насоките за кандидатстване, вкл. и за индикатори, се задават на етап кандидатстване при отворен срок за това на обявена в ИСУН процедура. Индикатор SOI 1.4. измерва броя на деца/ученици от уязвими групи, вкл. маргинализирани групи, докато индикатор ЕЕС015 измерва деца/ученици и родители от маргинализирани групи.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		поясни, че едно и също лице може да се отчете и в двата индикатора, ако попада под определението за тях, тъй като и двата са задължителни. 3. Предлагаме минималния размер на помощта по операцията - 100 000 лв. - да бъде намален на 50 000 лв. Целта и обхватът на подхода ВОМР предполага финансиране на по-голям брой помалки като стойност проекти. Проект на стойност 100 000 лв. може да е труден за изпълнение, с оглед на осигуряване на финансов ресурс, от училище или детска градина в малко населено място. 4. По отношение на изискването за допустимост: „За кандидата и партньорите не са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ. Предлагаме да се допусне за общини да не се прилага изискването за липса на задължения, както досега беше допустимо такова изключение по ПРСР, тъй като общините обичайно имат текущи задължения и това ще възпрепятства възможността им да кандидатстват по тази мярка. 5. По отношение на оценката за ТФО: „За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка, получена на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна на или по-голяма от 33 точки.“ Предлагаме да се намали прагът на преминаване на етап ТФО на 11 точки (колкото е сборът на минималния брой точки по всяка	3. Приема се. Моля, вижте отговора по т. 2.3. по-горе, изпратени от коментари/предложения № 7 от АБНЛМ. 4. Приема се за сведение. Моля вижте т. 3.2. от постъпил коментар № 7 по-горе. 5. Не се приема. Минималният брой от 33 точки, за да бъде класирано едно проектно предложение за финансиране, е определен на 1/3 от максималния брой от 100 точки. Напомняме, че се оценява качеството на проекта, а предложените 11	3. Същото като в коментар № 7, т. 2.3. по-горе.

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		група критерии). Така ще се облекчи и разшири достъпът до финансиране на кандидати от малки общини в селските райони, каквато е целта на подхода ВОМР. Пред МИГ не кандидатстват голям брой кандидати и местните организации са с по-ограничен капацитет, поради което смятаме, че не е нужно да се завишават изискванията и проекти, които отговарят на всички условия за допустимост да не могат да получат финансиране, поради високия праг за преминаване на ТФО. Прагът следва да е минимален, като при наличие на множество кандидати, проектите с повече точки ще се класират и ще получат предимство, но при липса на конкуренция ще могат да бъдат финансирани и проекти с по-малък брой точки, вместо да бъдат отхвърлени. 6. В критериите за оценка на административното съответствие и допустимостта, И. Критерии за оценка на допустимостта Точка 16. Демаркация и допълняемост: <i>„Кандидатът е описал по какъв начин изпълнението на проекта ще осигури надграждащ ефект спрямо предходни проекти по ОПНОИР, проекти по ПО или национални програми (когато е приложимо). Посочено е и по-какъв начин ще се следи за демаркация и избягване на двойно финансиране с други проекти и национални програми“.</i> Предлагаме да отпадне това изискване като ненужна	точки са минимума от/след оценката на АСД на същия. 6. Не се приема. Изискването за демаркация и допълняемост като част от Формуляра за кандидатстване се налага за избягване на двойно финансиране. Почти всички образователни институции по някакъв начин са участвали в проекти по ОПНОИР (чрез процедурите за директно предоставяне на БФП с конкретен бенефициент МОН), по	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		административна тежест за кандидатите. В критериите за допустимост няма изискване кандидатът да е изпълнявал предходни проекти, с изключение на ЮЛНЦ <i>(11. Документи, доказващи опит в изпълнение на дейности, сходни или идентични с тези по операцията и/или участие в изпълнението на поне един приключен проект в сферата на образованието и/или работа с уязвими групи преди датата на обявяване на процедурата (когато е приложимо). Представя се от ЮЛНЦ,...)</i>. В същото време за всички кандидати е задължително да описват „по какъв начин изпълнението на проекта ще осигури надграждащ ефект спрямо предходни проекти по ОПНОИР, проекти по ПО или национални програми (когато е приложимо)“. Ако пояснението „когато е приложимо“ означава, че не е задължително за всички и тази информация не подлежи на оценка, няма яснота защо се изисква да бъде разписвана и от кандидатите, за които е приложимо. На следващо място, начините по които ще се следи за демаркацията с други мерки са описани в „Проекта на критерии и методология за подбор...“ на операцията и смятаме, че би следвало да са приложени на ниво операция и да се следят от УО на ПО. Считаме, че за кандидатите по СВОМР би представлявало трудност да описват тази част, тъй като материята е сложна и изисква познаване на всички други сходни програми, мерки и процедури, като същевременно тя не дава никаква допълнителна информация, необходима за оценката на проекта.	национални програми на МОН за всяка учебна година, по ЕРАЗЪМ или други донорски програми. УО на ПО за целта следи да няма дублиране на дейности, целеви групи и бенефициенти от допустимата територия за един същи времеви период.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		7. По отношение на критериите за техническа и финансова оценка 7.1. В критерий 1. КАЧЕСТВО НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, „1.1 Съответствие на дейностите с целите и очакваните резултати“ предлагаме да отпадне/да се замени подкритерият <i>Планът за изпълнение отразява логическата връзка и/или последователност на планираните дейности и очакваните резултати/индикатори“.</i> Смятаме, че показателят е неясен и включването му не би довело до повишаване на качеството на одобрените проекти. Подкритерият повтаря предходните две хипотези: <i>Налице е съответствие между описанието на планираните дейности и очакваните резултати за всяка дейност" и За всяка от планираните дейности е описан принос към конкретен/ни индикатор/и по процедурата"</i>, при които също се оценява съответствието на планираните дейности с резултатите и индикаторите, и не става ясно какво по-различно се оценява по този четвърти показател. 7.2. По критерий 2. ПАРТНЬОРСТВО, 2.1. Партньорство в проектното предложение, „Партньорството в проектното предложение обхваща поне една образователна институция, община и ЮЛНЦ“. Молим да поясните дали в това изброяване се включва и кандидата	7.1. Не се приема. Цитираният критерий оценява планирания времеви график на проектното предложение, от който следва да е видно че бенефициентите са наясно със спецификата на организацията, провеждането и приложимите норми в сферата на образованието – учебна година, ваканции, учебни/ астрономически часове при определяне на същите за дейностите (напр. допълнителни обучения, занимания по интереси, междуучилищни дейности за деца/ученици и т.н.), учебен план и т.н. Това изискване не повтаря другите две от коментара Ви. 7.2. По критерий 2. ПАРТНЬОРСТВО - относно Критерий 2.1. - Приема се за сведение. Коментарът не съдържа предложение/възражение, а въпроси за разяснения по насоки за кандидатстване,	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		или освен кандидата е необходимо да има като партньори „поне една образователна институция, община и ЮЛНЦ“. 2.2. Методика за съвместна работа и ангажираност на участници в образованието и заинтересовани страни от територията на МИГ „Представената методика включва: а) общински програмен и/или планов документ или акт (различен от СВОМР на МИГ)» в който са заложили мерки за образователна интеграция на уязвими/маргинализирани групи, като например роми, и/или за насърчаване и развитие на интеркултурно образование за десегрегация на образователни институции; б) съвместни дейности/действия между деца/ученици, родители, чийто майчин език не е български и такива, чийто майчин език е български; в) повишаване на мотивацията на участници и заинтересовани страни в процеса на приобщаващото образование и мултикултурния диалог на местно/регионално ниво; г) анализ на партньорството по проекта - роля/принос на партньорството към работата в мултикултурна образователна среда; д) участие на местната общност в мониторинга на дейностите и резултатите по проекта, вкл. мониторинга на образователните резултати на децата и учениците от целевите	които се задават на етап кандидатстване при отворен срок за това на обявена в ИСУН процедура. В допълнение, критерият (в частта за 1 т.) е прецизиран. - Относно Критерий № 2.2. Не се приема. Допустими по операцията са кандидати и партньори само от територията на МИГ с одобри стратегии за ВОМР (СВОМР) с мерки за допълващо финансиране от ПО за дейности за образование. В тази връзка наличието на СВОМР не може да се оценява с повече точки, предвид че това е изискване за определяне на всички допустими кандидати/партньори. Изискването за наличие на общински програмен/планов документ, при участие на община като кандидат/партньор, означава, че общината е припознала идентифицираните проблеми в образованието на нейната територия.	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		групи.“ Предлагаме в т. а) да отпадне пояснението „(различен от СВОМР на МИГ)“ тъй като Стратегията за ВОМР на МИГ е планов документ, обхващащ цялата територията, разработен при широко обществено обсъждане и приет от общо събрание включващо представители от всички сектори - публичен, стопански и нестопански и би следвало да бъде приет като достатъчен за получаване на точки, ако съдържанието му отговаря на изискванията на критерия. На следващо място, в изискванията за допустимост, проверка на АСД, се изисква одобрен общински стратегически документ - план и/или програма само за кандидати/партньори общини, а в същото време в критериите за оценка наличието на такъв документ е критерий за оценка и основание за получаване на по-голям брой точки за всички кандидати. Смятаме, че има противоречие. По отношение на т. д) считаме, че такъв мониторинг е трудно осъществим на практика и нереалистичен за изпълнение, ако бъде заложен, тъй като образователните резултати се следят от педагогическия персонал и родителите на децата. Критерият е труден за доказване и отчитане и предлагаме да отпадне или в насоките за кандидатстване да се поясни как ще бъде доказвано изпълнението му. 8. По отношение продължителността на проектите. „Продължителността на проектите се определя на 36 месеца, за да	По отношение на буква д), преценка на кандидата/партньора е по какъв начин да опише/предвиди участието на местната общност, за да получи максимален брой точки проектното предложение. В допълнение УО на ПО към насоките за кандидатстване прилага въпросници за проследяване и докладване на образователните резултатите.	
		8. По отношение продължителността на проектите. „Продължителността на проектите се определя на 36 месеца, за да	8. Приема се частично. Продължителността на	8. В секция „Продължителност“ от

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		се проследят резултатите по учебни години“. Според нас има неяснота дали продължителността на всеки проект трябва да е точно 36 месеца или до 36 месеца. Предлагаме за проектите по подхода BOMP да бъде допуснато продължителността на проекта да е минимум 12 и максимум 36 месеца. Считаме, че по подхода BOMP е подходящо да се реализират и проекти с малък бюджет и по-малка продължителност (тъй като по-продължителните проекти ще изискват и по-големи бюджети), които също ще допринесат за постигане на целите на мярката. Проследяването на резултатите може да стане и след приключване и отчитане на проекта, като според нас следва да се дефинира какъв е минималният период за изпълнение на дейностите и какъв - за проследяване на резултатите от тях, тъй като настоящата формулировка не дава яснота. Също така, доколкото стартирането на подхода BOMP закъснява, ако крайният срок за изпълнение на всички дейности е 31.12.2029 г. има опасност ако договорите бъдат сключени след декември 2026 г. да не останат 36 месеца до крайния срок за изпълнение за програмния период.	операцията се прецизира да стане ясно, че заложените 36 месеца са <i>максималната</i> продължителност на проектно предложение. Не се въвежда минимална продължителност на операцията. Продължителността на проектите предложения е преценка на кандидатите, отчитайки идентифицираните потребности на местно ниво.	образа на Методологията и критериите за подбор на операцията текстът е редактиран: „максимум 36 месеца,...“
9	Детска градина „Зора“, Пловдив (постъпило по ел. поща на 04.11.2024, вх.№94-388/05.11.2024г.)	Във връзка с планираните процедури за подбор на проектни предложения по Програма „Образование“ 2021-2027 г. (ПО), за подбор на операция: „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери (допълващо финансиране на подхода BOMP), като допустим кандидат и партньор е общинска детска градина „Зора“ Пловдив	Приема се за сведение. Полученото становище не съдържа предложения и/или възражения по проекта на Методологията и критериите за подбор на цитираната	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		ПРЕДЛОЖЕНИЯ I. Създаване на LEGO -клуб в детската градина Цел: Развиване на детското творческо, конструктивно и креативно мислене, чрез създаване на различни конструкции, експериментиране, фантазиране и решаване на проблеми от реалния живот Задачи: 1. Работа със схеми-развиване на конструктивно и абстрактно мислене; 2. Проучване на идеи и начини за тяхното решаване; 3. Участие в съвместен проект за изграждане на град на бъдещето; 4. Запознаване и изпробване на материали ,части , сглобки и претворяването им в съвместни проекти. Очаквани резултати: 1. Децата развиват креативно мислене, способности за приспособяване към променяща се среда; 2. Развиват съсредоточеност и настойчивост за довършване започнатото докрай; 3. Създават и тестват свои идеи; 4. Споделят, общуват обединени от обща цел; 5. Децата учат играейки: - придобиват навици за учене - работят в екип - споделят материални идеи - радват се на постиженията си	операция. В допълнение, в рамките на Дейност 1 по операцията са предвидени допълнителни занимания по гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно възпитание, занимания по интереси, междуучилищни дейности, с цел споделяне на културна идентичност и ценности;	

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		II Двигателна активност - изграждане на детски фитнес, боулинг, хандбал, баскетбол, футбол и мини-гольф в двора на ДГ “ЗОРА” Цел: Създаване на условия за пребиваване и игри на открито, като превенция за здрави, калени, издръжливи, упорити и силни деца Задачи : 1 . Чрез игри на открито ,децата забавлявайки се да разберат и усетят ползата от активен начин на живот; 2. Чрез спорт да растат здрави и щастливи, да се създадат трайни навици за спортуване; 3. Да спомогнат за развитието на координираност на движенията и укрепване на мускулатурата; 4. Изграждане на качества—настойчивост, упоритост, постигане на поставените цели; 5. Развиване на взаимопомощ и подкрепа; Очаквани резултати: 1. Децата прекарват повече време навън и сред природата, вместо пред екраните 2. Подобрява се здравословното състояние-имунитет, устойчивост на вируси, развитие на мускулатура; 3. Развива се чувство за колективна отговорност и гражданско самосъзнание; 4. Развива се отговорност,дисциплина и настойчивост” III Детски работилници по изкуствата и занаятите, като допълнителни дейности извън държавните образователни		

№	Лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в Методологията и критериите за подбор на операция ¹ (стр., раздел, точка)
		стандарти: - Школа по народни танци и народно пеене; - Работилница на занаятите-керамика, грънчарство, тъкачество и килимарството; - Техники в рисуване и апликиране; - „Стая на приказката и детската книга“ Цел: Работата с талантиливи, даровити, хиперактивни деца, както и емоционално преживяване на деня от всички деца в ДГ. Задачи: 1. Развиване самостоятелността в мисленето и преживяването “Мога сам”; 2. Засилване интереса към ДГ; 3. Засилване социалното общуване между деца, учители и родители Очаквани резултати: 1. Децата развиват мислене, че трябва да довършат започнатото докрай; 2. Развиване на детското творчество; 3. Работа в екип; 4. Придобиват навици за учене		